BURN-OUT: COPINGMECHANISMEN BIJ ARTSEN IN DE PALLIATIEVE ZORG

Haio: VAN ROMPAEY Eline , KUL
Promotor: VERMANDERE Mieke , KUL
Praktijkopleider: BERGHMANS Jan , STAES Steven

Context: Palliatieve patiënten vormen voor artsen vaak een uitdaging, niet enkel op medisch-technisch, maar ook op emotioneel gebied. Daarom leek het interessant om na te gaan hoe artsen, die continu in aanraking komen met patiënten die overlijden, omgaan met deze belasting.

Onderzoeksvraag: In deze studie werd onderzocht welke copingmechanismen artsen, werkzaam in de palliatieve zorg, hanteren ter preventie van burn-out bij het levenseinde van patiënten.

Methode: Er werd gekozen voor een kwalitatieve onderzoeksmethode waarbij semigestructureerde interviews werden afgenomen op basis van een vooraf opgestelde vragenlijst. Er werden 8 artsen geïnterviewd en de verkregen informatie werd geanalyseerd door middel van een thematische analyse (QUAGOL).

Resultaten: De geïnterviewde artsen waren niet overtuigd dat zij meer risico lopen op burn-out dan collega's in andere disciplines. Zij gaven aan professionele voldoening te vinden in hun job. Iedere arts kon zich wel een of meerdere casussen herinneren waardoor hij/zij emotioneel geraakt werd gedurende zijn/haar loopbaan. Op casussen die een emotionele impact hadden, werd uiteenlopend gereageerd, gaande van probleemgerichte strategieën zoals anticipatie van problemen en het vragen van hulp tot emotiegerichte strategieën zoals het zoeken van afleiding, het gebruik van humor en het zoeken van sociale steun. Sociale steun was iets wat veel artsen noodzakelijk vonden in het vermijden van burn-out. Het gebruik van genotsmiddelen en het vermijden van moeilijke situaties waren eerder uitzonderlijk gehanteerde copingmechanismen.

Conclusie: Omgaan met het overlijden van patiënten is een emotionele ervaring voor artsen. Niemand van de geïnterviewde artsen was overtuigd dat er bij artsen in palliatieve zorg meer sprake is van burn-out dan bij collega's in andere disciplines. Op casussen die een emotionele reactie veroorzaakten, werd op verschillende manieren gereageerd. Verscheidene probleemgerichte en emotiegerichte copingmechanismen werden gehanteerd. Vooral het opzoeken van sociale steun bleek een frequent gebruikte strategie.